

EUROPAPARLAMENTET

SPECIALUTGAVA

*DIREKTORATET FÖR PLANERING
AV PARLAMENTETS ARBETE*

REGERINGSKONFERENSEN

4 oktober 2003

Rom

**TAL AV TALMAN PAT COX
ROMFÖRKLARINGEN**

05/S-2003

*Generaldirektoratet för parlamentets
ledning*

SV

SV

(Intranet) <http://www.europarl.ep.ec/bulletins> (Special Edition 2003)
(Internet) <http://www.europarl.eu.int/bulletins> (Special Edition 2003)

\\EPADES\PUBLIC\SOMMET\Rome

TAL

av Pat Cox

vid det extra toppmötet
för EU:s stats- och regeringschefer

i samband med öppnandet av regeringskonferensen

Rom den 4 oktober 2003

Det faktiskt framförda talet

Herr ordförande,

Jag skulle vilja tacka er och era kolleger för att ni har inbjudit mig att för första gången medverka i en regeringskonferens, och för att ni har gjort det möjligt för parlamentet att delta fullt ut i det pågående arbetet.

Jag vill även gratulera er och era kolleger för att ni med kort varsel har lyckats sammankalla denna regeringskonferens. Ni har lagt fram en ambitiös tidtabell i förhoppningen att arbetet ska vara slutfört vid årsskiftet. Vi i Europaparlamentet ger vårt helhjärtade stöd till denna målsättning.

Vid förra veckans omröstning i Strasbourg gav Europaparlamentet med bred majoritet (3:1) sitt stöd till sammankallandet av denna konferens och till konventets arbete.

Låt mig citera vad som sägs i vår resolution:

”Europaparlamentet anser att resultatet av konventets arbete, trots vissa begränsningar och motsägelser, bör stödjas eftersom det utgör ett historiskt steg mot en mer demokratisk och effektiv europeisk union som ger större insyn.”

Det säger sig självt att våra ledamöter inte ansåg att alla delar av konstitutionsutkastet var perfekta in i minsta detalj. Tvärtom. Vi hade enkelt kunnat ställa upp en diger kravlista, men vi intog ett mer moget och pragmatiskt förhållningssätt och motstod frestelsen. Vi kände att konventet allvarligt hade övervägt alla valmöjligheter, de hundratals förslagen från dess ledamöter och de många idéer som inkommit från det civila samhället. Konventet uppnådde en vettig kompromisslösning, som det antog med bred majoritet.

Det var främst två frågor som tilldrog sig vår uppmärksamhet:

Innebär det konstitutionsutkast som förelagts regeringskonferensen en förbättring av de nuvarande fördragen? Svaret på denna fråga är tveklöst ”ja”.

Utkastet innebär att institutionerna reformeras och att de blir effektivare och därför bättre rustade att möta de nya utmaningarna i det utvidgade Europa. Vi får nya medel att ta itu med de nya möjligheter och hot som finns i den moderna världen. Unionen får en identitet, en klar målsättning och ett öppet beslutsfattande. Genom konstitutionsutkastet får vi även det hittills bästa svaret på frågan ”Vem gör vad i Europa?”.

Den andra fråga som vi ställde oss var: Är detta en konstitution för framtiden, eller ytterligare en övergångslösning fram till nästa regeringskonferens? Ingen kan säga att det fördrag som nu antas kommer att bli det sista ordet, men alla våra tidigare fördrag har varit förlegade redan från första början, vilket fått till följd att unionen ständigt har behövt införa ändringar i sitt konstitutionella system. Det skulle vara underbart om vi kunde lyfta blicken i stället för att ägna en massa tid åt institutionellt navelskåderi. Varför? Därför att vi då skulle kunna frigöra vår energi och ägna den åt att uppfylla vårt egentliga syfte, nämligen att förbättra medborgarnas vardagsituation. Konstitutionsutkastet ger oss tillfälle att ta oss ur detta ekorrhjul och att fastställa kursen för unionens utveckling i en överskådlig framtid.

Detta är ett avgörande ögonblick för oss, för förbindelserna mellan oss och EU-medborgarna och för relationen mellan Europa och omvärlden.

Efter att under lång tid ha diskuterat denna fråga vill vi därför vädja till er att respektera andan i konventet och stå fast vid de resultat som uppnåtts.

*
* *

Regeringskonferensen bör naturligtvis inte ställa sig avvisande till förslag om att förbättra och förtydliga texten. Däremot vill jag avråda er från att börja urholka den känsliga konsensus som uppnåtts av ordförande Giscard d'Estaing och hans kolleger.

EU-parlamentarikerna i konventet tvingades att ingå kompromisser, vilket kanske gjorde att några av våra mest ambitiösa institutionalister fick sina ambitioner och förhoppningar grusade. Nu hoppas jag att medlemsstaterna kommer att fullfölja detta arbete i samma kompromissanda som era egna representanter för regeringar och parlament visade i konventet på era vägnar.

Utän tvivel finns det kring detta bord många företrädare för framtida och kommande medlemsstater. Om var och en av dem lägger fram ett eller fler ändringsförslag skulle de tillsammans urgröpa konventets arbete och bidra till att det blir ihålligt.

Mycket hänger på andan i ert arbete. Jag hoppas att ni genom ert arbete och era officiella kommentarer till de omdebatterade frågorna kommer att kunna visa medborgarna att alla behandlar denna fråga på ett konstruktivt sätt och med en vilja att nå framsteg. Ingen part i denna dialog får känna att hon eller han utsätts för hårda påtryckningar, eller att några medlemsstater grupperar sig mot dem. Om man utformar språkbruket som om vitala nationella intressen hotas, finns det två risker. För det första kommer vi till slut att gå över till en maktpolitik som är inriktad på kohandel bakom stängda dörrar, vilket var precis det som ni försökte undvika när ni antog konventsmetoden. För det andra är det riskabelt att höja insatserna i dessa frågor även om de nödvändiga kompromisserna kan uppnås. Detta kan nämligen skapa orealistiska förväntningar och ge näring åt allmänhetens farhågor. Dessutom kan det leda till att ratificeringsprocessen blir svårare när fördraget väl har undertecknats.

Låt oss höja blicken och sträva efter ett nytt och utåtriktat handlingsätt. Alltså, en fortsättning på konventets arbete, ja! En upprepning av Nicefördraget, nej! Och vi får aldrig glömma nästa steg: att förbereda allmänheten inför ratificeringen av det nya fördraget i våra 25 medlemsstater.

Förberedelserna inför denna regeringskonferens har skilt sig både i kvalitet och intensitet från alla tidigare. Konventet samlade högt uppsatta politiker från våra regeringar, de nationella parlamenten och Europaparlamentet. De arbetade för högtryck med detta projekt i 17 månader, och de gjorde det offentligt. De nationella parlamenten har varit mer inbegripna i det europeiska bygget än vid något annat tillfälle i vår historia.

Om vi nu för en stund går tillbaka till förberedelsestadiet, så anser en del att konventets arbete endast var ett spel för gallerierna. De nationella parlamentsledamöterna, som spelade en så viktig roll i överläggningarna, har emellertid informerat allmänheten, som steg för steg kunnat följa konventets arbete och som haft tillträde till en högkvalitativ debatt om Europas framtid som saknar motstycke. Hur skulle allmänheten reagera om vi förpassade konventets arbete bakom lyckta dörrar och slutresultatet reducerades till en urvattnad kompromisslösning?

Och i ett läge då Europas roll på den internationella scenen aldrig varit viktigare, då våra partners förväntningar på oss aldrig varit större, hur skulle våra partnerländer då tolka ett bakslag på denna punkt? Det här är en chans att bevisa för oss själva och för omvärlden att vi menar allvar och är beredda att ta initiativet på den internationella scenen.

*
* *

Men som jag påpekade tidigare finns det definitivt utrymme för förbättringar och klargöranden, som inte rubbar den grundläggande balansen i konventets text. Vår förhoppning är att vissa klargöranden ska underblåsa och komplettera de framsteg som gjorts. Låt mig ge tre exempel:

Vi välkomnar de förändringar som föreslagits vad gäller Europeiska rådets ordförandeskap, den kontinuerliga ordföranderollen och den ledande rollen i organisationen av rådets arbete i ett EU bestående av minst 25 medlemsstater.

Men vi måste undvika att det uppstår förvirring om vilken roll Europeiska rådets ordförandeskap och kommissionens ordförandeskap ska inneha. Reformerna av rådet får inte undergräva kommissionens auktoritet och funktion som ett kollegium. I Europeiska rådet behöver vi en ordförande, inte en chef för en ny stat.

Klargöranden skulle behövas när det gäller rådets inre strukturer och de nya rådskonstellationerna. Vi måste även ta upp frågan om organisationen av rådets olika förberedande organ. Allt detta behöver inte förankras i fördraget, men vi måste ha färdiga svar till hands på de frågor som oundvikligen kommer att uppstå.

*
* *

Jag talade tidigare om andan och arbetsmetoderna i konventet. Jag skulle här även vilja komma med en del iakttagelser kring regeringskonferensens arbetsmetoder.

Som jag nämnde tidigare har denna regeringskonferens varit bättre förberedd än någon annan. Ordförandeskapet har definitivt rätt när det vill att alla politiska frågor ska behandlas på ett politiskt sätt och på politisk nivå av ministrar och regeringschefer som är ansvariga inför sina parlament och inför allmänheten.

Den allmänna debatten om Europas framtid bör inte avbrytas. Våra medborgare har hittills kunnat följa utvecklingen och bör ha fortsatt tillträde till denna så viktiga debatt. Jag välkomnar det italienska ordförandeskapets initiativ att omedelbart lägga ut alla dokument från konferensen på Internet.

Det är nödvändigt att de nationella parlamenten inbegrips fullt ut för att processen ska krönas med framgång. Jag har just skrivit till mina kollegor, talmännen i de nationella parlamenten, och föreslagit att våra berörda utskott ska organisera gemensamma möten för att övervaka regeringskonferensens utveckling och utvärdera dess verksamhet. Redan nu är fyra till fem möten inplanerade fram till mitten av december. Den tjänstgörande ordförandens deltagande vid dessa möten vore ett värdefullt tillskott.

Att ni inbjudit Europaparlamentets ledamöter att delta här, och vid alla möten på ministernivå, innebär att ni inser att vårt mål inte är att delta som någon sorts 26:e medlemsstat utan som en politisk partner som verkar för unionens bästa och för att ett konstitutionsfördrag ska bli verklighet. Det är ert sätt att erkänna att reformen av unionen måste legitimeras dubbelt, av medlemsstaterna och av medlemsstaternas befolkningar. När allt kommer omkring är parlamentarisk medverkan ett måste för ratificeringsprocessen. Det är denna anda som Iñigo Méndez de Vigo, Klaus Hänsch och jag själv kommer att inympa på mötena.

*
* *

För min egen del kommer jag, när en överenskommelse väl nåtts och när vi har ett nytt fördrag och en konstitution för Europa, att gå ut och dra en lans för ett sådant fördrag. Parlamentet kommer att vara en värdefull partner i ratificeringsprocessen, inte minst för att denna kommer att stå i fokus vid de kommande Europavalen. Men för detta behöver vi ett bra konstitutionsfördrag, som bygger på konventets arbete, och vi måste utföra vårt jobb på ett öppet och positivt sätt. Vi måste dessutom hålla oss till tidtabellen.

Den uppgift som ligger framför oss berör hela kontinenten. Med ett så vidsträckt perspektiv kommer vi inte att lyckas om vi färdas mot vår gemensamma europeiska framtid genom att ständigt titta i backspegeln. Vi kommer endast att uppnå våra mål om vi håller fast vid vår kompromissanda, och om vi har viljan att lyckas.

ROMFÖRKLARINGEN

Stats- och regeringscheferna i Europeiska unionens medlemsstater, anslutningsländerna och kandidatländerna, ordföranden för Europaparlamentet och ordföranden för Europeiska kommissionen, församlade i Rom för att inleda regeringskonferensen för en översyn av fördragen,

- bekräftar att den europeiska integrationsprocessen är en väsentlig uppgift för vår kontinent såsom ett instrument för att unionen skall kunna spela en effektivare internationell roll genom att verka för fred, demokrati, välstånd och solidaritet i alla medlemsstater,
- understryker att den nära förestående utvidgningen är ett historiskt ögonblick, som ger unionen en rikare identitet och kultur samt större möjligheter att främja gemensamma värden och ge tyngd och auktoritet åt Europas roll i världen,
- bekräftar betydelsen av åtagandet att ge Europeiska unionen en konstitutionell text som grundar sig på alla staters, folks och medborgares jämlikhet och som garanterar unionens effektiva, enhetliga och kraftfulla roll i världen, och ställer sig bakom konventets utkast till fördrag som en god grund för regeringskonferensens inledning,
- upprepar förhoppningen om att de konstitutionella förhandlingarna skall kunna slutföras före valen till Europaparlamentet i juni 2004 så att Europas medborgare får avge sin röst med full kännedom om unionens framtida uppbyggnad,
- betonar att antagandet av ett konstitutionellt fördrag utgör en väsentlig etapp i processen med att göra Europa mer sammanhållet, mer öppet och demokratiskt, mer effektivt och nära sina medborgare, inspirerat av viljan att främja universella värden, i synnerhet genom samarbete med internationella multilaterala organisationer samtidigt som ett starkt och välavvägt transatlantiskt förhållande upprätthålls,
- önskar inför denna nära förestående och betydande förändring uttrycka sin aktning för dem som, från slutet av andra världskriget och fram till våra dagar, ägnat sin kraft åt den europeiska integrationsprocessen, alltifrån grundarna av den ursprungliga gemenskapen till de politiska ledare i medlemsstaterna som har fortsatt och utvecklat arbetet, till medborgarna, och framförallt till Europas ungdom, vars uppgift det är att utforma Europas framtida utseende och identitet.